

Л. М. Белкін
кандидат технічних наук, старший науковий співробітник,
голова правління ЗАТ “Віт” (м. Краматорськ)

УДК 351/354: 340.130.5

ПРОБЛЕМИ ІЄРАРХІЇ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ В СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Доводиться, що з метою забезпечення законності в сфері державного управління в Україні необхідно встановити чітку ієрархію нормативно-правових актів як віддзеркалення ієрархії повноважень їх видавників. На підставі українського законодавства встановлюються ієрархічні зв'язки між нормативно-правовими актами різних типів.

Ключові слова: нормативно-правовий акт, закон, підзаконний нормативно-правовий акт, ієрархія нормативно-правових актів.

Одним з основних методів державного управління є правовий метод [1, с. 402–404]. Державне управління здійснюється на правових засадах — встановлених державою правилах поведінки (нормах права) окремих осіб та їх груп у колективі [1, с. 402]. Норми права закріплюються в нормативно-правових актах.

В Україні склалася ситуація, коли нормативно-правові акти видає велике коло суб'єктів нормотворення. Ці нормативно-правові акти не завжди узгоджуються між собою. Разом з тим, в країні не існує цілісного нормативного регулювання порядку прийняття та застосування нормативних актів, а також їх ієрархії. Зокрема, не прийнято закон “Про нормативно-правові акти” (або з аналогічною назвою). Більше того, існує усталена позиція, відповідно до якої прийняття такого закону саме як закону “про систему нормативно-правових актів” слід визнати недоцільним. Закон не повинен визначати ні ієрархії нормативно-правових актів (вже визначеної Конституцією України), ні універсального нормотворчого процесу, ні правил правозастосування [2, с. 370]. Не обговорюючи зараз доцільність прийняття такого закону, лише зазначимо, що, по-перше, Конституція України не визначає в повному обсязі ієрархію нормативно-правових актів (про що буде сказано нижче), по-друге, вказана ієрархія має дуже велике практичне значення. Так, згідно із ч. 4 ст. 9 Кодексу адміністративного судочинства України (далі — КАС України), ч. 4 ст. 8 Цивільного процесуального кодексу України (далі — ЦПК України), у разі невідповідності нормативно-правового акта Конституції України, закону України, міжнародному договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або іншому правовому акту суд застосовує правовий акт, який має вищу юридичну силу. Отже, у випадку різного правового регулювання різними актами результат судового розгляду буде залежати від того, який акт суд визнає таким, що має вищу юридичну силу. Без належного правового регулювання це питання буде залежати виключно від волі судді, з чим не можна погодитися.

Особливо небезпечно це виглядатиме в спорах з органами державної влади, оскільки в таких випадках, за найменшої можливості, суди схильні ставати саме

на бік держави [3, с. 6]. Так, Законом України “Про внесення змін до Закону України “Про цінні папери та фондовий ринок” щодо розкриття інформації на фондовому ринку” в ст. 39 Закону України “Про цінні папери та фондовий ринок” замість формулювання “емітенти, які здійснили *відкрите (публічне) розміщення* цінних паперів, зобов’язані своєчасно та в повному обсязі розкривати інформацію про ...” (тут і далі виділено авт. — Л. Б.) записано: “емітенти цінних паперів зобов’язані розкривати інформацію ...”, що явно переслідувало мету поширити обов’язок розкривати інформацію і на емітентів, які не здійснювали відкритого (публічного) розміщення цінних паперів. Разом із тим, згідно із ч. 5 ст. 152 Цивільного кодексу України (далі — ЦК України), акціонерне товариство, *яке проводить відкриту підписку на акції*, зобов’язане щорічно публікувати для загального відома річний звіт, бухгалтерський баланс, відомості про прибутки і збитки, а також іншу інформацію, передбачену законом. Виникає питання: яку з цих чинних норм у випадку спору із Комісією застосує суд?

Ще більш спірною є ситуація у господарському процесі. Так, згідно із ст. 4 Господарського процесуального кодексу України, господарський суд не застосовує акти державних та інших органів, якщо ці акти не відповідають законодавству України. За таких умов виникає питання, що розуміти під словом “законодавство”? Отже, встановлення ієрархії нормативно-правових актів України є актуальним.

Теоретичний аналіз властивостей правових актів здійснений О. Ф. Скакун [4, с. 311–345], а також в інших працях з теорії права. Л. М. Горбуною розглянуто організаційно-правові питання забезпечення законності підзаконної нормотворчості [5]. З. М. Будьком проаналізовано підходи до набрання чинності різними правовими актами [6]. Однак у цих роботах практичні питання ієрархії нормативно-правових актів не розглядалися. Такий аналіз тезово здійснено автором [7], але потребує поглибленого дослідження. Тому *метою статті* є з’ясування законодавчого регулювання ієрархії нормативно-правових актів України.

Як зазначено вище, в Україні закон “Про нормативні правові акти” (або з аналогічною назвою) на цей момент не прийнято. Так, народний депутат України Р. М. Зварич 14.01.2008 р. запропонував проект Закону України за № 1343 “Про нормативно-правові акти” [8], однак він досі не розглянутий.

Водночас, наприклад, в Казахстані прийнятий Закон від 24.03.1998 р. № 213 “Про нормативні правові акти” [9]. Цей закон регулює, зокрема види нормативно-правових актів; ієрархію нормативно-правових актів; способи вирішення суперечностей норм права різних нормативно-правових актів. Визначена така ієрархія нормативно-правових актів за низхідним рівнем:

- 0) Конституція Республіки Казахстан;
- 1) закони, що вносять зміни і доповнення в Конституцію;
- 2) конституційні закони Республіки Казахстан і укази Президента Республіки Казахстан, що мають силу конституційного закону;
- 2–1) кодекси Республіки Казахстан;
- 3) закони Республіки Казахстан, а також укази Президента Республіки Казахстан, що мають силу закону;
- 4) нормативні постанови Парламенту Республіки Казахстан і його палат;
- 5) нормативні укази Президента Республіки Казахстан;
- 6) нормативні постанови Уряду Республіки Казахстан;
- 7) нормативні правові накази міністрів Республіки Казахстан і інших керівників центральних державних органів, нормативні правові постанови центральних державних органів і нормативні постанови Центральної виборчої комісії Республіки Казахстан;
- 8) нормативно-правові рішення місцевих органів.

З цього переліку можна зробити чіткий висновок, що Конституція має найвищу юридичну силу, кодекси мають вищу юридичну силу, ніж закони, а нормативні акти від рівня 4 до рівня 8 вважаються підзаконними, тобто такими, над яким закон має вищу юридичну силу. В українському законодавстві такий висновок можна зробити лише опосередковано. Так, О. Ф. Скакун [4, с. 315] за юридичною чинністю виділяє такі види нормативно-правових актів: закони, підзаконні нормативні акти. Юридична чинність нормативно-правового акта — це його специфічна властивість мати точно позначене місце в ієрархії інших правових актів і залежати за формальною обов'язковістю від того, який орган видав акт, тобто хто є суб'єктом нормотворчості. Вона стверджує, що, закон — нормативно-правовий акт представницького вищого органу державної влади (або громадянського суспільства (безпосередньо народу)), який регулює найважливіші питання суспільного життя, установлює права і обов'язки громадян, має вищу юридичну чинність і приймається з дотриманням особливої законодавчої процедури [4, с. 316]. Є загальноприйнятим, що закони посідають провідне місце серед нормативно-правових актів [4, с. 317].

Разом із тим всупереч твердженню роботи [2, с. 370], Конституція України не дає вичерпного регулювання ієрархії нормативно-правових актів. Безумовно, Конституція є найвищим нормативно-правовим актом. Згідно із ст. 8 Конституції, Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Разом із тим, співвідношення між “законами” та “іншими нормативно-правовими актами” в загальному вигляді не визначено.

Наприклад, Конституція України взагалі не визначає поняття, роль і місце кодексів та їх співвідношення із законами. Згідно із ч. 6 ст. 90 Закону України “Про Регламент Верховної Ради України”, кодекс, як і закон, визнаний законодавчим актом. Згідно із ч. 2 ст. 4 ЦК України, Цивільний кодекс України є основним актом цивільного законодавства України. Актами цивільного законодавства є також інші закони України, які приймаються відповідно до Конституції України та цього Кодексу. Згідно із ч. 2 ст. 4 Бюджетного кодексу України (далі — БК України), бюджетна система України і Державний бюджет України встановлюються виключно цим Кодексом та законом про Державний бюджет України. Якщо іншим нормативно-правовим актом бюджетні відносини визначаються інакше, ніж у цьому Кодексі, застосовуються відповідні норми цього Кодексу. Отже, законодавець визначив, що ЦК України та БК України мають вищу юридичну силу, ніж закони. За таких умов зазначена вище колізія норм щодо ненадання звітності емітентами, які не здійснювали відкритого (публічного) розміщення цінних паперів, повинна бути вирішена на користь ненадання, як визначено в ЦК України. Інші кодекси аналогічних застережень не мають, таким чином, відсутні підстави вважати їх пріоритет над законами.

Розглянемо тепер ієрархію підзаконних нормативно-правових актів. Л. М. Горбунова [5, с. 5] визначає підзаконні нормативно-правові акти як різновид нормативно-правових актів, що видаються повноважними органами публічного управління на основі і на виконання положень законів, у відповідності з ними, для їх подальшої конкретизації та розвитку.

Вона виокремлює такі основні групи підзаконних нормативно-правових актів суб'єктів державного управління [5, с. 9]:

- 1) нормативно-правові акти Президента України;
- 2) нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України;
- 3) нормативно-правові акти міністерств та інших центральних органів виконавчої влади;

- 4) нормативно-правові акти органів влади Автономної Республіки Крим;
- 5) нормативно-правові акти місцевих державних адміністрацій;
- 6) нормативно-правові акти місцевого самоврядування.

Слід зазначити, що в загальному вигляді Конституція України прямо не встановлює пріоритет законів над “іншими нормативно-правовими актами”. Разом із тим, Л. М. Горбунова [5, с. 8] тільки на підставі системного аналізу положень ст.ст. 6, 8, 19, 92, 106, 113, 118, 135 Конституції України стверджує про конституційну визначеність принципу верховенства закону в системі нормативно-правових актів України. У цілому з цим можна погодитися хоча б з огляду на ч. 2 ст. 19 Конституції України, відповідно до якої органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов’язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Видається очевидним, що прийняття підзаконного нормативно-правового акту, що суперечить закону, буде одночасно суперечити і ч. 2 ст. 19 Конституції України.

Разом із тим, в деяких кодексах прямо зазначається, що нормативно-правові акти, які не є кодексами або законами, не повинні суперечити кодексам та/або законам. Так, згідно із ст. 3 Лісового кодексу України, ст. 3 Кодексу України про надра, лісові (гірничі) відносини в Україні регулюються Конституцією України, Законом України “Про охорону навколишнього природного середовища”, відповідним Кодексом, іншими законодавчими актами України, а також *прийнятими відповідно до них* нормативно-правовими актами. Згідно із ст. 7 Митного кодексу України, законодавство України з питань митної справи складається з Конституції України, цього Кодексу, законів України та *інших нормативно-правових актів* з питань митної справи, *виданих на основі та на виконання Конституції України, цього Кодексу та законів України*. Згідно із п. 2 ч. 1 ст. 9 КАС України та ч. 2 ст. 8 ЦПК України, суд застосовує *інші нормативно-правові акти*, прийняті відповідним органом *на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що встановлені Конституцією та законами України*. Таким чином, вказані норми слід розуміти так, що будь-який нормативно-правовий акт, який не є кодексом або законом, не повинен суперечити будь-якому кодексу та/або закону, що на практиці відбувається далеко не завжди [10].

З іншого боку, якщо розглянути окремо визначені групи підзаконних нормативно-правових актів, то їх ієрархію можна побудувати виходячи з прямих норм Конституції України. Так, згідно із ст. 106 Конституції України, Президент України на основі та на виконання Конституції і законів України видає укази і розпорядження, які є обов’язковими до виконання на території України. Отже, акти Президента України підпорядковуються Конституції і законам України.

Згідно із ст. 113 Конституції України, Кабінет Міністрів України у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, актами Президента України. Згідно із п. 16 ст. 106 Конституції України, Президент України має повноваження скасовувати акти КМУ. Ці приписи надають підстави вважати, що акти КМУ, крім Конституції та законів України, підпорядковуються також і актам Президента України.

Дане припущення підтверджують ЦК України та Закону України “Про Кабінет Міністрів України”. Згідно із ч. 4 ст. 4 ЦК України, якщо постанова Кабінету Міністрів України суперечить положенням цього Кодексу або іншому закону, застосовуються відповідні положення цього Кодексу або іншого закону. Згідно із ч. 1 ст. 50 Закону України “Про Кабінет Міністрів України”, Кабінет Міністрів України на основі та на виконання Конституції і законів України, актів Президента України видає обов’язкові для виконання акти — постанови і розпорядження. Отже, акти Кабінету Міністрів України, крім Конституції та законів України,

підпорядковуюються також і актам Президента України.

Згідно із ст. 135 Конституції України, нормативно-правові акти Верховної Ради АРК та рішення Ради міністрів АРК не можуть суперечити Конституції і законам України та приймаються відповідно до Конституції України, законів України, актів Президента України і Кабінету Міністрів України та на їх виконання. Крім того, згідно із ч. 1 ст. 52 Закону України “Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим” Рада міністрів АРК на основі та на виконання Конституції та законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів Верховна Рада АРК видає обов’язкові для виконання на території АРК акти — постанови і розпорядження. Отже, для актів Ради міністрів АРК не є обов’язковими відомчі нормативні акти центральних органів виконавчої влади (далі — ЦОВВ) України.

Конституція України не дає прямої відповіді на питання щодо місця відомчих нормативних актів в ієрархії цих актів. Разом з тим, згідно із ч. 8 ст. 21 Закону України “Про Кабінет Міністрів України”, Кабінет Міністрів України може скасовувати акти міністерств та інших ЦОВВ повністю чи в окремій частині. Отже, ця норма дає підстави вважати, що відомчі нормативні акти підпорядковуються в ієрархії нормативних актів актам Кабінету Міністрів України та іншим актам, які знаходяться в цій ієрархії вище актів Кабінету Міністрів України. Це підтверджується також і нормою ч. 1 ст. 15 Закону України “Про центральні органи виконавчої влади”, відповідно до якої Міністерство у межах своїх повноважень на основі і на виконання Конституції та законів України, актів і доручень Президента України, актів Кабінету Міністрів України видає накази.

Згідно із ст. 118 Конституції України, рішення голів місцевих державних адміністрацій, що суперечать Конституції та законам України, іншим актам законодавства України, можуть бути відповідно до закону скасовані Президентом України, або головою місцевої державної адміністрації вищого рівня. З цього формулювання з очевидністю слідує, що акти органів місцевої виконавчої влади не повинні суперечити Конституції та законам України. Водночас залишається без відповіді питання, яким ще “іншим актам законодавства України” не можуть суперечити акти органів місцевої виконавчої влади. Право саме Президента скасовувати такі акти дозволяє припустити, що ці акти не повинні суперечити актам Президента України. Разом із тим місце таких актів в ієрархії правових актів визначене Законом України “Про місцеві державні адміністрації”. Згідно із ч. 1 ст. 43 цього Закону, акти місцевих державних адміністрацій, що суперечать Конституції України, законам України, рішенням Конституційного Суду України, актам Президента України та Кабінету Міністрів України або інтересам територіальних громад чи окремих громадян, можуть бути оскаржені до органу виконавчої влади вищого рівня або до суду. Отже, в цій нормі прямо вписано, актам якого виду не повинні суперечити акти місцевих державних адміністрацій. Характерно, що серед таких вищих актів не вказано відомчих актів ЦОВВ. Однак:

а) згідно із ч. 4 ст. 43 Закону України “Про місцеві державні адміністрації”, накази керівників управлінь, відділів та інших структурних підрозділів місцевої державної адміністрації, що суперечать Конституції України, іншим актам законодавства, рішенням КСУ та актам міністерств, інших ЦОВВ, можуть бути скасовані головою місцевої державної адміністрації, відповідним міністерством, іншим ЦОВВ. Останнє відповідає принципу подвійного галузевого підпорядкування структурних підрозділів місцевої державної адміністрації — самій місцевій державній адміністрації та ЦОВВ у відповідній галузі;

б) згідно із ч. 3 ст. 33 того ж Закону, голови обласних державних адміністрацій (далі — ОДА) мають право скасовувати розпорядження голів районних державних

адміністрацій (далі — РДА), що суперечать Конституції України та законам України, рішенням Конституційного Суду України, актам Президента України, Кабінету Міністрів України, голів ОДА, а також міністерств, інших ЦОВВ;

в) згідно із ч. 4 ст. 33 того ж Закону, керівники управлінь, відділів та інших структурних підрозділів ОДА мають право скасовувати накази керівників відповідних управлінь, відділів та інших структурних підрозділів РДА, що суперечать законодавству України та актам органів виконавчої влади вищого рівня.

Отже, з цих норм можна зробити такі висновки: не існує правила, відповідно до якого акти ОДА не повинні суперечити відомчим нормативним актам, тобто ці акти можна вважати рівними в ієрархії підзаконних нормативних актів. Разом із тим, акти підрозділів ОДА, а також акти РДА та її підрозділів не повинні суперечити актам органів виконавчої влади вищого рівня. В АРК акти РДА та її підрозділів не повинні суперечити актам Верховної ради АРК та актам Раду міністрів АРК (ч. 3 ст. 39 Закону України “Про Раду міністрів Автономної республіки Крим”).

Особлива ситуація має місце із актами органів місцевого самоврядування. Так, згідно із ст. 144 Конституції України, рішення органів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України зупиняються у встановленому законом порядку з одночасним зверненням до суду. Згідно із ч. 10 ст. 59 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мотивів їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку. Отже, акти органів місцевого самоврядування повинні підпорядковуватися тільки Конституції чи законам України.

Разом із тим, згідно із п. 15 ч. 1 ст. 26 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання щодо скасування актів виконавчих органів ради, які не відповідають Конституції чи законам України, іншим актам законодавства, рішенням відповідної ради, прийнятим у межах її повноважень. Тобто, в цій нормі додана заборона на суперечність “іншим актам законодавства”. Виникає питання, про які саме “інші акти” йде мова.

Відповідь на це питання можна отримати, аналізуючи Європейську хартію місцевого самоврядування. Відповідно до ч. 2 ст. 8 Хартії, будь-який адміністративний нагляд за діяльністю органів місцевого самоврядування, як правило, має на меті тільки забезпечення дотримання закону та конституційних принципів. Однак вищі інстанції можуть здійснювати адміністративний нагляд за своєчасністю виконання завдань, доручених органам місцевого самоврядування. Отже, неможливо однозначно стверджувати, що акти органів місцевого самоврядування повинні підпорядковуватися будь-яким іншим актам, ніж Конституція та закони України. Разом із тим, акти виконавчих органів повинні підпорядковуватися зазначеним “іншим актам” в межах виконання делегованих повноважень (як і акти РДА). Останній висновок опосередковано підтверджується ч. 6 ст. 41 Закону України “Про Раду міністрів Автономної республіки Крим”, відповідно до якої Рада міністрів АРК може зупиняти з одночасним зверненням до суду дію актів виконавчих органів місцевого самоврядування *з питань здійснення делегованих їм повноважень* у разі, якщо вони суперечать Конституції та законам України, актам Президента України, Кабінету Міністрів України і нормативно-правовим актам Верховної ради АРК.

Висновки. Система нормативно-правових актів в Україні не має чітко вираженого ієрархічного характеру. На даний момент можна вибудувати таку ієрархію актів за низхідним рівнем:

0) Конституція України			
1) кодекси України			
1–1) закони України			
2) акти (постанови) ВР України нормативного характеру		2) акти місцевих Рад	
3) укази і розпорядження Президента України		3) акти виконавчих органів місцевих Рад	
4) акти (постанови та розпорядження) КМУ			
5) акти ВР АРК	5) акти ЦООВ	5) акти ОДА	
6) акти РМ АРК			
7) акти РДА, а також виконавчих органів місцевих Рад на виконання делегованих повноважень	6) акти структурних підрозділів ОДА		
	7) акти РДА, а також виконавчих органів місцевих Рад на виконання делегованих повноважень		
8) акти структурних підрозділів РДА, а також виконавчих органів місцевих Рад на виконання делегованих повноважень			

Рис. 1. Ієрархія нормативно-правових актів за низхідним рівнем

Водночас відсутність цілісного законодавчого акту що системи нормативно-правових актів ускладнює правозастосування в країні.

Список використаних джерел

1. *Малиновський, В. Я.* Державне управління [Текст] : [навч. посіб.] / В. Я. Малиновський. — [вид. 2-ге, доп. та перероб.]. — К. : Атіка, 2003. — 575 с.
2. *Мірошниченко, А. М.* Чи потрібний закон України “Про нормативно-правові акти”? [Електронний ресурс] / А. М. Мірошниченко, Ю. Ю. Попов // Форум права. — 2009. — № 1. — С. 362–372. — Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2009-1/09matnpra.pdf>.
3. *Абакумов, В.* Часто виникають ситуації коли суди під час судового розгляду встають на бік державних органів [Текст] / В. Абакумов // Юридична газета. — 2010. — 8 червня. — № 23 (244). — С. 6.
4. *Скакун, О. Ф.* Теорія держави і права [Текст] : [підручн.] / О. Ф. Скакун. — [пер. з рос.]. — Х. : Консум, 2006. — 656 с.
5. *Горбунова, Л. М.* Підзаконні нормативно-правові акти: організаційно-правові питання забезпечення законності [Текст] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 “Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право” / Л. М. Горбунова. — К., 2005. — 21 с.
6. *Будько, З. М.* Момент набрання чинності та введення в дію нормативно-правового акта в контексті забезпечення реалізації права на знання особою своїм прав та обов’язків [Текст] / З. М. Будько // Актуальні питання цивільного та господарського права. — 2011. — № 2 (27). — С. 10–16.
7. *Белкін, Л.* Ієрархія нормативно-правових актів в Україні [Текст] / Л. Белкін // Юридична газета. — 2011. — № 47. — С. 30–31.
8. Проект Закону про нормативно-правові акти: реєстр. № 1343 від 14.01.2008 р. [Електронний ресурс] Верховна Рада України. — Режим доступу : http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=31313.
9. О нормативных правовых актах : Закон Республики Казахстан от 24.03.1998 г. № 213 [Текст] // Ведомости Парламента Республики Казахстан. — 1998. — № 2–3. — Ст. 25.

10. *Нижник, Н. Р.* Государственно-управленческие отношения в демократическом обществе [Текст] / Н. Р. Нижник. — К. : Ин-т гос-ва и права им. В. М. Корецкого, 1995. — 207 с.

Надійшла до редакції 27.07.2011

Белкин Л. М. Проблемы иерархии нормативно-правовых актов в контексте обеспечения законности в сфере государственного управления в Украине

Доказується, що в цілях забезпечення законності в сфері державного управління в Україні необхідно установити чітку ієрархію нормативно-правових актів як відображення ієрархії повноважень їх видавців. На основі українського законодавства встановлюються ієрархічні зв'язки між нормативно-правовими актами різних типів.

Ключевые слова: нормативно-правовой акт, закон, подзаконный нормативно-правовой акт, иерархия нормативно-правовых актов.

Bielkin, L. M. Problem of Hierarchy of Regulatory Legal Acts in a Context of Maintenance of Legality in Government Sphere in Ukraine

It is proved that with a view of legality maintenance in government sphere in Ukraine it is necessary to establish accurate hierarchy of regulatory legal acts as reflection of hierarchy of powers of their publishers. On the basis of the Ukrainian legislation hierarchical communications between regulatory legal acts of various types are established.

Key words: regulatory legal act, law, regulatory legal act below the law, hierarchy of regulatory legal acts.

